

rige Forretningers Vedkommende er det nok at henvise til hans Andel i „Rets-hjælpen“, hans Deltagelse i det offentlige Liv som Borgerrepræsentant og hans Berøring der med det kommunale Liv, hans Deltagelse i Kommissioner om Søloven og i Kommissionen om Embedsmænds Adgang til Bierhverv for at vise, at det vil være yderst sjældent, at en Mand træder ind i et Amtmandsembede med et saa sikkert Kompetencegrundlag som det, der her foreligger.

Men det er naturligvis rigtigt, hvad det ærede Medlem siger, at en saadan Udnævnelse er ikke sædvanlig eller traditionel, det har jeg udtalt mig om før. Jeg vil blot tilføje, at det dog ingenlunde er saa, at der ikke før er sket Brud paa disse Traditioner, tværtimod, og Tilfældet har villet, at der just i Holbæk i Amtmandsembedet har været udnævnt en Mand, hvis Udnævnelse var i lige saa høj Grad „paa tværs“, for at bruge det ærede Medlems Udtryk, af de traditionelle Regler. Den Gang Bille blev udnævnt til Amtmand i Holbæk, havde han som Kompetencegrundlag: Deltagelse i det offentlige Liv, derunder som københavnsk Borgerrepræsentant, og Deltagelse i en betydelig Bladvirksomhed. Hvad den juridiske Kompetence angaar, havde han, siden han i 1853 tog sin Embedseksamen, og til han i 1886 blev Amtmand, ikke haft nogen som helst Forbindelse med Jura ud over nogle Artikler i „Dagbladet“ om juridiske Spørgsmaal. De var interessante og skarpsindige. De mest kendte af disse Artikler gav Anledning til et Sagsanlæg mod Bille for Angreb paa den bestaaende Tronfølgeorden eller, som Tiltaleordren senere kom til at lyde: „for Angreb paa Hans Majestæt Kongens Adkomst til at besidde Danmarks Trone“. I andre juridiske Artikler kommenterede han skarpsindigt dette Sagsanlæg. Som ærede Medlemmer maaske vil vide, nedlagde Aktor Paastand om, at Bille skulde dømmes efter Danske Lov 6—4—2 og Straffelovens § 85. Begge disse Paragraffer forudsætter Livsstraf, den første i den Form, at vedkommende Lovovertræder skal have „forbrud Ære, Liv og Gods, den højre Haand af hannem levendis afhuggis, Kroppen parteres og leggis paa Stægle og Hiul, og Hovedet med Haanden settis paa een Stage.“

Saa galt gik det jo ikke Hr. Bille, han endte ikke sit Liv paa Hjul og Stejle, men som Amtmand i Holbæk i Kraft netop af sin Deltagelse i det offentlige Liv. Og han var der efter alt, hvad der er fremkommet om hans Amtmandsvirksomhed, en usædvanlig dygtig og afholdt Amtmand, netop fordi han medbragte den Erfaring fra sin Deltagelse i det offentlige Liv, som stillede ham frisk og myndig overfor de Opgaver, han kom til at beskæftige sig med. Amtmandsbesættelsen var ganske vist et Brud med de traditionelle Veje, men jeg tror altsaa, at det under Tiden kan være hensigtsmæssigt, at saadanne Brud finder Sted. Billes og Johansens Personligheder er i høj Grad forskellige og deres Anskuelser ogsaa, men i deres Adkomst til et Amtmandsembede lignede de i nogen Maade hinanden. Forskelligheder er der ganske vist, blandt andre, at Johansen ikke har været tiltalt for Angreb paa Tronfølgeordenen, og at han utvivlsomt er en langt finere uddannet Jurist, end Bille var.

Angaaende Livsforsikringsvæsenet er der fremsat en Række Udtalelser af forskellige ærede Medlemmer. Det ærede Medlem fra Saksøbing (Rørdam) dvælede ved det principielle Spørgsmaal om, hvorvidt Livsforsikringen burde være en Stats-sag eller en privat Sag, og mente, at Staten burde skride til en Undersøgelse heraf. Jeg har allerede i en kort Replik gjort opmærksom paa, at denne Undersøgelse er i Gang. Grundlaget for den er en Skrivelse til Forsikringsraadet, som er trykt i Folketingets Betænkning, Tillæg B. 1913—14, Sp. 845. Man siger her til Forsikringsraadet, at det som Udgangspunkt ikke skal benytte det Synspunkt, at Statens Overtagelse skal tilsigte at være en Indtægtskilde for Staten, men at yde Statens Borgere den bedst mulige og forstandigste Forsikring, altsaa just det, som det ærede Medlem fra Saksøbing ønsker. Undersøgelsen skal omfatte følgende Punkter: 1) Fordelene og Skyggesiderne ved Statsdrift i Forhold til den private Drift, derunder en kritisk Undersøgelse af, hvad Modstanderne af Statsdrift fremhæver; de Argumenter, vi har hørt senere her under Forhandlingerne: Initiativets Formindskelse og Formindskelse i den tekniske Udvikling, naar Konkur-